

Att.:
Beskæftigelsesudvalget
Formand Bjarne Laustsen

København, 6. oktober 2021

Fællesudvalget for Selvstændige og Medarbejdende Ægtefællers synspunkter i forbindelse med den kommende implementering af EU-direktiv 2019/1158 af 20. juni 2019 i dansk ret

EU-direktiv 2019/1158 af 20. juni 2019 opstiller minimumskrav, der har til formål at skabe lige muligheder for mænd og kvinder på arbejdsmarkedet og ligebehandling på arbejdspladsen ved at gøre det nemmere at forene arbejdsliv og privatliv for arbejdstagere, der er forældre eller omsorgspersoner, jf. direktivets artikel 1.

Det følger af direktivets artikel 5, at medlemsstaterne skal sikre, at to måneders forældreorlov ikke kan overdrages. I Danmark kaldes dette "øremærket barsel".

Den 13. september 2021 kom Dansk Arbejdsgiverforening (DA) og Fagbevægelsens Hovedorganisation (FH) med forslag til en model for øremærket barsel i Danmark. Modellen synes ikke at sondre mellem, om mor og far er lønmodtagere eller selvstændige erhvervsdrivende, hvilket er yderst problematisk.

EU-direktiv 2019/1158 omfatter ikke selvstændige jf. artikel 2 etc. Det betyder, at der ikke er en forpligtelse for medlemsstaterne til at sikre øremærket barsel for selvstændige erhvervsdrivende.

Det er af afgørende betydning for mange selvstændige erhvervsdrivendes eksistens, at direktivet ikke overimplementeres i Danmark ved at lade selvstændige være omfattet af reglerne om øremærket barsel. Selvstændige har i forhold til deres arbejdsliv og virksomhed i sagens natur behov for en helt anden fleksibel tilrettelæggelse af deres orlov, end lønmodtagere har behov for, når de bliver forældre. Regler om øremærket barsel vil gøre det sværere at starte og drive virksomhed i Danmark.

For så vidt angår definitionen af selvstændige, er det væsentligt at holde sig for øje ved implementeringen af direktivet, at personer, der driver virksomhed i selskabsform, også kan holdes uden for reglerne om øremærket barsel, når de eksempelvis

ejer mindst 50 procent af selskabskapitalen eller i øvrigt har bestemmende indflydelse i selskabet.

Det formodes at være i overensstemmelse med EU-Domstolens praksis at undtage personer, der har ansat sig selv som lønmodtager i et ApS eller A/S, som de selv ejer, da denne gruppe reelt set er selvstændige i og med, at de har kontrollerende indflydelse på virksomheden, og at de selv har mulighed for at træffe juridiske og økonomiske dispositioner. Hvis denne gruppe ikke undtages fra yderligere øremærkning af barslen, vil det dermed være et udtryk for en overimplementering af EU-direktivet.

Fællesudvalget for Selvstændige og Medarbejdende Ægtefæller henstiller således til, at der ved implementeringen af direktivet i dansk ret tages højde for den vigtige sondring mellem lønmodtagere og selvstændige erhvervsdrivende. Kommende regler om øremærket forældreorlov for lønmodtagere bør således ikke gælde på samme måde for selvstændige erhvervsdrivende, da en manglende fleksibilitet i reglerne vil få store negative konsekvenser for selvstændige erhvervsdrivendes eksistens.

Vi håber, at ovenstående bidrag vil blive taget med i den danske implementering af EU-direktivet om øremærket barsel, så vi sikrer, at selvstændige i Danmark får den fornødne fleksibilitet og tryghed, når det kommer til afvikling af barsels-, fædre- og forældreorlov.

På vegne af Fællesudvalget for Selvstændige og Medarbejdende Ægtefæller

John Wagner
Adm. direktør

Fællesudvalget for selvstændige og medarbejdende ægtefæller er sammensat af Landbrug & Fødevarer, Familieudvalget, LandboNord, Virksomme Kvinder og De Samvirkende Købmænd. Udvalget fungerer som fælles talerør for de nævnte grupper, hvor vi har særligt fokus på forbedringer af erhvervsforholdene for mindre selvstændige erhvervsdrivende